

Bruxelles, 19. listopada 2020.
(OR. en)

12099/20

AGRI 367
ENV 645
PESTICIDE 33
PHYTOSAN 24
FORETS 33
SAN 367
VETER 44
PECHE 329
MARE 27
ECOFIN 949
RECH 407
SUSTDEV 137
DEVGEN 140
FAO 24
WTO 279

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	19. listopada 2020.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	11822/20
Predmet:	Zaključci Vijeća o strategiji „od polja do stola” – zaključci Vijeća (19. listopada 2020.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o strategiji „od polja do stola”, kako ih je 19. listopada 2020. odobrilo Vijeće za poljoprivredu i ribarstvo.

Zaključci Vijeća o strategiji „od polja do stola”

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- Zaključke Vijeća od 29. studenoga 2019. o ažuriranoj strategiji za biogospodarstvo „Održivo biogospodarstvo za Europu: jačanje veze gospodarstva, društva i okoliša”;
- Zaključke Vijeća od 16. prosinca 2019. o dobrobiti životinja, sastavnom dijelu održive životinjske proizvodnje (dok. 14975/19);
- Zaključke Vijeća od 16. prosinca 2019. o sljedećim koracima za bolje suzbijanje prijevarnih praksi u poljoprivredno-prehrambenom lancu i odvrćanje od njih (dok. 15154/19);
- Zaključke Vijeća od 28. lipnja 2016. o gubitku i rasipanju hrane (dok. 10730/16);
- Zaključke Vijeća od 14. lipnja 2019. o sljedećim koracima koje treba poduzeti kako bi EU postao regija s najboljom praksom za borbu protiv antimikrobne otpornosti (dok. 10366/19);
- Zaključke Vijeća od 18. lipnja 2018. o srednjoročnim prioritetima EU-a i njegovih država članica za Organizaciju za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO) (dok. 10227/18);

UVAŽAVA da je strategija „od polja do stola” u središtu zelenog plana te da se njome na sveobuhvatan način odgovara na izazove održivih prehrambenih sustava te potvrđuje veza između hrane, zdravih društava i zdravog planeta.

I. MJERE POTREBNE ZA PRIJELAZ NA ODRŽIVE PREHRAMBENE SUSTAVE

- (1) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** komunikacijom Europske komisije pod naslovom „Strategija ‘od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav”.
- (2) **NAGLAŠAVA** da bi mjere predviđene u toj strategiji trebale doprinijeti provedbi Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i njegovih ciljeva održivog razvoja, Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama i ciljeva utvrđenih u Konvenciji o biološkoj raznolikosti.
- (3) **SLAŽE SE** s Komisijom da europski prehrambeni proizvodi već predstavljaju standard na svjetskoj razini za sigurnu, obilnu, hranjivu i visokokvalitetnu hranu te da je to rezultat dugogodišnjeg oblikovanja politika EU-a i napora koje su uložili poljoprivrednici, ribari i proizvođači u akvakulturi.
- (4) **PODRŽAVA** cilj razvoja održivog europskog prehrambenog sustava, od proizvodnje do potrošnje. Mjere predviđene u strategiji „od polja do stola” trebale bi doprinijeti postizanju klimatske neutralnosti EU-a do 2050., kao i ciljeva i ciljnih vrijednosti u pogledu bioraznolikosti, očuvanju prirodnih resursa i kulturnog krajolika¹ te smanjivanju osjetljivosti i povećanju otpornosti na klimatske promjene. **NAGLAŠAVA** ključnu ulogu oprašivača za zdrave ekosustave i sigurnost opskrbe hranom.
- (5) **NAGLAŠAVA** da bi trebalo smanjiti ekološki i klimatski otisak postojećeg prehrambenog sustava EU-a te da treba uzeti u obzir granice mogućnosti našeg planeta i načelo opreznosti. Nadalje, mjere predviđene u strategiji „od polja do stola” trebale bi dovesti do toga da se hrana više cijeni i do poboljšanog zdravlja. S obzirom na to, **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinom namjerom da najkasnije do kraja 2023. predloži zakonodavnu inicijativu kojom se uspostavlja okvir za održive prehrambene sustave te sa zanimanjem iščekuje rasprave o tim prijedlozima.

¹ Definicija UNESCO-a: <https://whc.unesco.org/en/guidelines/>

- (6) **SLAŽE SE** s Komisijom da se zbog pandemije bolesti COVID-19 ističe iznimno važna uloga lanaca opskrbe na jedinstvenom tržištu, kao i važnost solidnih i otpornih prehrambenih sustava te istodobno **UZIMA U OBZIR** složenost lanaca opskrbe hranom. Nadalje, **SLAŽE SE** da se europskim građanima mora trajno osiguravati pristup dostatnoj i raznovrsnoj ponudi visokokvalitetne, hranjive, sigurne i na održiv način proizvedene hrane po razumnim cijenama kako bi se osigurala sigurnost opskrbe hranom i prehrana. Potreban je zajednički europski odgovor na krize koje utječu na prehrambene sustave kako bi se ublažile njihove socioekonomske posljedice u EU-u, zajamčila sigurnost opskrbe hranom, prehrana te sigurnost hrane i zaštitilo javno zdravlje. **NAGLAŠAVA** da je potrebno usmjeriti se prema pametnoj integraciji svjetskih, regionalnih i lokalnih prehrambenih sustava, uključujući kraće lance opskrbe, tako da se oni međusobno osnažuju te da se povećava sigurnost opskrbe hranom u skladu s načelima jedinstvenog tržišta.
- (7) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinom namjerom da izradi plan za nepredvidive situacije osmišljen kako bi se osigurala opskrba hranom i sigurnost hrane u kriznim vremenima.
- (8) **ISTIČE** važnost načela opreznosti, pristupa temeljenog na riziku i biološkoj zaštiti u očuvanju sigurnosti hrane, zdravlja životinja, tla i zdravlja bilja u EU-u i u svijetu, kao i u pružanju potpore izvorima sredstava za život i sigurnosti opskrbe hranom. **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinim ciljem da bolje zaštiti zdravlje bilja. **POZIVA** Komisiju da ga ostvari te da pritom održi visoku razinu zaštite okoliša i javnog zdravlja.
- (9) **ISTIČE** da pri provedbi strategije „od polja do stola” posebnu važnost treba dati zdravlju životinja, biološkoj zaštiti i dobrobiti životinja. **NAGLAŠAVA** da su zdravlje i dobrobit životinja preduvjet za održivu stočarsku proizvodnju te da je zdravlje životinja preduvjet za smanjenu potrebu za antimikrobnim sredstvima. S obzirom na to **PODSJEĆA** na tri skupa zaključaka Vijeća usvojenih 2019.²³⁴

² Zaključci Vijeća o biološkoj sigurnosti kao cjelokupnom konceptu s jedinstvenim pristupom zaštiti zdravlja životinja u EU-u (dok. 10368/1/19 REV1).

³ Zaključci Vijeća o dobrobiti životinja, sastavnom dijelu održive životinjske proizvodnje (dok. 14975/19).

⁴ Zaključci Vijeća o sljedećim koracima koje treba poduzeti kako bi EU postao regija s najboljom praksom za borbu protiv antimikrobne otpornosti (dok. 9765/19).

- (10) **SKREĆE POZORNOST** na širok raspon područja politika, zakonodavnih akata i neobvezujućih instrumenata koji utječu na provedbu strategije „od polja do stola” i **NAGLAŠAVA** potrebu za kooperativnim i dosljednim pristupom uz uzajamnu potporu usmjerenim na sinergije. **PODSJEĆA NA** Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva i **POZIVA** Komisiju da zakonodavne prijedloge temelji na detaljnim procjenama učinka. **SMATRA** da je potrebno osigurati dosljednost i usklađenost mjera predviđenih strategijom „od polja do stola” te zajedničkom poljoprivrednom i ribarstvenom politikom, trgovinskom politikom, strategijom EU-a za bioraznolikost do 2030., kao i drugim povezanim politikama i strategijama EU-a.
- (11) **PODSJEĆA** na Zaključke Vijeća od 29. studenoga 2019. o ažuriranoj strategiji za biogospodarstvo „Održivo biogospodarstvo za Europu: jačanje veze gospodarstva, društva i okoliša”⁵ te **ISTIČE** da je prehrambeni sustav sastavni dio kružnog i održivog biogospodarstva koje znatno doprinosi okolišnim i klimatskim ciljevima. S obzirom na to, potrebno je uložiti napore u jačanje sektorâ biogospodarstva, među ostalim pokretanjem ulaganja i tržišta, kao i poticanjem održive proizvodnje i prerade biomase.
- (12) **NAGLAŠAVA** da je pri ostvarivanju ciljeva i mjera predloženih u strategiji „od polja do stola” potrebno posvetiti odgovarajuću pozornost gospodarskoj, društvenoj i okolišnoj dimenziji održivih prehrambenih sustava, među ostalim vodeći računa o konkurentnosti poljoprivrednog sektora i s njime povezanih sektora u EU-u.
- (13) **ISTIČE** da je osiguravanje pravednog prihoda za primarne proizvođače iznimno važno za uspješan prijelaz na održiv prehrambeni sustav. **NAGLAŠAVA** važnost daljnjeg jačanja položaja primarnih proizvođača, njihovih zadruga i organizacija proizvođača u lancu opskrbe hranom te poticaja za održive prakse koji se temelje na uspješnosti kako bi se zajamčili sigurnost opskrbe hranom i javna dobra poput usluga ekosustava. **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinom namjerom da prati provedbu Direktive o nepoštenim trgovačkim praksama.

⁵ Zaključci Vijeća o ažuriranoj strategiji za biogospodarstvo „Održivo biogospodarstvo za Europu: jačanje veze gospodarstva, društva i okoliša” (dok. 14594/19).

- (14) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** time što se u strategiji „od polja do stola” ujedno ističu istraživanja i inovacije kao sredstva za postizanje održivih prehrambenih sustava. To uključuje zelene i digitalne inovacije i biotehnologiju, pod uvjetom da su sigurne za ljudsko zdravlje i okoliš, što bi trebalo doprinijeti opsežnoj promjeni u praksama proizvodnje hrane. U tom pogledu ključnu ulogu imaju mnoge inicijative EU-a i regionalne inicijative, kao što su program Obzor Europa i inicijativa BIOEAST. Kad je riječ o digitalnim inovacijama, ključno je i širenje brzog širokopojasnog interneta u ruralnim područjima.
- (15) **UVIDA** ulogu Stalnog odbora za poljoprivredna istraživanja u promicanju definicije i provedbe ciljnih ambicioznih programa i partnerstava za istraživanja i inovacije diljem EU-a. Nadalje, **NAGLAŠAVA** potrebu za boljim i snažnijim širenjem rezultata istraživanja kako bi se stvorile snažnije veze između znanstvene zajednice, vlada, poljoprivrednika, ribara, poslovnih subjekata i potrošača s ciljem promicanja inovacija i razvoja. **ISTIČE** važnost istraživanja u pogledu uvida povezanih s ponašanjem jer su ona ključni pokretač uspješnog oblikovanja i provedbe politika.

II. OSIGURAVANJE ODRŽIVE PROIZVODNJE HRANE U EU-U

- (16) **UVAŽAVA** činjenicu da bi mjere predviđene strategijom „od polja do stola” trebale doprinijeti otpornosti poljoprivrednih sektora tako što se njima promiču alternativni održivi poslovni modeli za poljoprivrednike u EU-u, te istodobno očuvati postojanje različitih oblika proizvodnje i olakšati dostupnost sredstava proizvodnje primarnim proizvođačima, uključujući zemljište.
- (17) **PRIMA NA ZNANJE** ciljeve za smanjenje uporabe sredstava za zaštitu bilja, antimikrobnih sredstava i gnojiva, kao i druge ciljeve utvrđene u strategiji „od polja do stola”. **ISTIČE** da će za postizanje tih ciljeva biti potrebni naponi država članica i svih dionika te intenzivna kooperacija, savjetovanja i suradnja.

TRAŽI OD KOMISIJE da u tom pogledu

- temelji zakonodavne prijedloge na znanstveno valjanim *ex ante* procjenama učinka u kojima se opisuju metode izračuna ciljnih vrijednosti te osnovni scenariji i referentna razdoblja za svaki pojedinačni cilj, nakon savjetovanja s državama članicama. Trebalo bi uzeti u obzir kumulativne učinke zakonodavnih prijedloga;
- osigura da ti ciljevi i jesu ciljevi EU-a kojima sve države članice moraju doprinijeti djelovanjem na nacionalnoj razini. S obzirom na to, i u skladu s načelom supsidijarnosti, treba voditi računa o već postignutom uspjehu, kao i različitim polazišnim točkama, okolnostima i uvjetima država članica;
- osigura da smjernice i preporuke državama članicama budu jasne, sveobuhvatne, transparentne, znanstveno utemeljene i usmjerene na uspješnost;
- osigura troškovno učinkovitu provedbu i praćenje ciljeva, istodobno osiguravajući jednake uvjete na konkurentnim poljoprivredno-prehrambenim tržištima i usklađenost s pravilima WTO-a;
- nastavi promicati opreznu i odgovornu uporabu antimikrobnih sredstava kako bi se očuvala njihova djelotvornost za liječenje infekcija kod ljudi i životinja.

(18) **POZIVA** na to da se naglasak stavi na potrebu za učinkovitom i ekonomičnom administracijom i provedbom strategije „od polja do stola”, učinkovitom koordinacijom, razvojem vjerodostojnih kontrolnih mjera i mehanizama, među ostalim digitalizacijom i sveobuhvatnim okvirom za praćenje i evaluaciju.

(19) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinom namjerom da olakša stavljanje na tržište održivih i inovativnih dodataka hrani za životinje koji su sigurni za životinje, ljude i okoliš.

(20) **SMATRA** da je daljnji razvoj proizvodnje biljnih bjelančevina i alternativnih izvora životinjskih bjelančevina u EU-u način za učinkovito pristupanje rješavanju mnogih okolišnih i klimatskih izazova s kojima se suočava poljoprivreda EU-a, kao i za sprečavanje krčenja šuma u zemljama izvan EU-a.

- (21) **POZIVA** Komisiju da izloži strategiju EU-a za prijelaz na bjelančevine kojom se potiče uzgoj biljnih bjelančevina za hranu i hranu za životinje u EU-u, kao i upotreba drugih održivih izvora bjelančevina. **ISTIČE**, u tom pogledu, izvješće Komisije o razvoju biljnih bjelančevina u Europskoj uniji⁶.
- (22) **SA ZANIMANJEM RAZMATRA** Komisijinu namjeru da predloži novu inicijativu EU-a za sekvestraciju ugljika u poljoprivredi u okviru sporazuma o klimi i izradi regulatorni okvir za certificiranje smanjenja stakleničkih plinova i uklanjanja ugljika na osnovi pouzdanog i transparentnog obračuna ugljika s ciljem provjere i praćenja smanjenja emisija stakleničkih plinova u skladu sa zahtjevima EU-a o izvješćivanju i obračunu. **POZIVA** da se u tom kontekstu poseban naglasak stavi na održivu narav skladištenja ugljika, izbjegavajući pritom učinke istjecanja i štetne učinke na okoliš. Također je potrebno razmotriti posljedice za organske tvari u tlu i dodatne koristi za određene održive poljoprivredne prakse. **NAPOMINJE** da bi inicijativa EU-a za sekvestraciju ugljika u poljoprivredi mogla biti važan doprinos klimatskim ciljevima EU-a.
- (23) **POZIVA** Komisiju da poduzme konkretne mjere kako bi se osigurala zaštita, obnova i održiva uporaba biljnih i životinjskih genetskih resursa. **POZIVA** Komisiju da predstavi strategiju EU-a za genetske resurse za akvakulturu, šume i poljoprivredu koja se temelji na radu Komisije FAO-a za genetske resurse za hranu i poljoprivredu. Kao rezultat toga, primarni proizvođači trebali bi imati koristi od lakšeg pristupa tržištu kulturnim i klimatskim sortama i pasminama prilagođenima lokalnim uvjetima. U tom kontekstu, **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinim ciljem da olakša registraciju sorti sjemena, uključujući sorte koje se koriste za ekološku poljoprivredu.

⁶ Komunikacija (COM(2018) 757 final).

- (24) **POZDRAVLJA** Komisijinu primjedbu da novi inovativni sastojci i tehnike mogu imati ulogu u povećanju održivosti, pod uvjetom da su sigurni za ljude, životinje i okoliš te pritom korisni za društvo u cjelini. **SA ZANIMANJEM IŠČEKUJE** Komisijinu studiju⁷ s obzirom na presudu Suda u predmetu C-528/16 o statusu novih genomskih tehnika na temelju zakonodavstva EU-a.
- (25) **POZDRAVLJA** Komisijin cilj da smanji štetne učinke uporabe sredstava za zaštitu bilja na okoliš, primjerice podupiranjem razvoja sveobuhvatnijih pristupa zaštiti bilja koji se temelje na načelima integrirane zaštite bilja. S tim u vezi **ISTIČE** kako je važno osigurati prikladne i znanstveno valjane mjere integrirane zaštite bilja i promicanje uporabe održivih alternativnih proizvoda i metoda za zaštitu bilja.
- (26) **NAPOMINJE** da su nedavno donesenim uredbama o veterinarsko-medicinskim proizvodima i ljekovitoj hrani za životinje u okviru pristupa „Jedno zdravlje” predviđene mjere koje će doprinijeti učinkovitijoj borbi protiv općesvjetske prijetnje koju predstavlja antimikrobna otpornost. **POZIVA** Komisiju da što prije pripremi potrebne delegirane i provedbene akte.

⁷ Vijeće Europske unije u studenome 2019. zatražilo je od Komisije (Odluka Vijeća (EU) 2019/1904) da do 30. travnja 2021. podnese „studiju s obzirom na presudu Suda u predmetu C-528/16 o statusu novih genomskih tehnika na temelju prava Unije” (tj. Direktiva 2001/18/EZ, Uredba (EZ) 1829/2003, Uredba (EZ) 1830/2003 i Direktiva 2009/41/EZ).

- (27) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** najavom iz strategije „od polja do stola” da se postojeće zakonodavstvo o dobrobiti životinja treba preispitati u svjetlu najnovijih znanstvenih spoznaja kako bi se moglo izraditi zakonodavstvo koje će biti sveobuhvatnije i jednostavnije za provesti. Time bi se u konačnici trebala osigurati viša razina dobrobiti životinja i veće povjerenje potrošača diljem EU-a. **POZIVA** Komisiju da što brže provede to preispitivanje kako bi se što prije revidiralo postojeće zakonodavstvo o dobrobiti životinja, posebno o prijevozu životinja te predložila nova pravila za životinje koje još nisu obuhvaćene posebnim zakonodavstvom EU-a. **POZIVA** Komisiju da surađuje s drugim partnerima u međunarodnim forumima u skladu sa stajalištima o politikama koje je utvrdilo Vijeće kako bi se promicao daljnji razvoj međunarodnih standarda o dobrobiti životinja Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE) te kako bi se utvrdile i provele najbolje moguće prakse u pogledu dobrobiti životinja.
- (28) **PODSJEĆA** na zaključke Vijeća od 16. prosinca 2019.⁸ te **POZIVA** Komisiju da s pomoću kriterija za program označivanja dobrobiti životinja ocijeni učinak regulatornog okvira EU-a koji bi pridonio unaprijeđenoj dobrobiti životinja, većoj transparentnosti tržišta, boljem potrošačkom izboru i pravednijoj naknadi za stoku u skladu s višim razinama dobrobiti životinja te ravnopravnim uvjetima. **ISTIČE** da bi trebalo uzeti u obzir nacionalno iskustvo te da bi se dodatno administrativno opterećenje trebalo što je moguće više smanjiti.
- (29) **POZIVA** Komisiju da održi visoku razinu sigurnosti hrane u EU-u i pozdravlja daljnja djelovanja kojima se jača sustav sigurnosti hrane i suzbijaju prijevare povezane s hranom u svim fazama lanca od polja do stola. U tom pogledu **PODSJEĆA** na Zaključke Vijeća od 16. prosinca 2019 o sljedećim koracima za bolje suzbijanje prijevarnih praksi u poljoprivredno-prehrambenom lancu i odvrćanje od njih⁹.

⁸ Zaključci Vijeća o dobrobiti životinja, sastavnom dijelu održive životinjske proizvodnje (dok. 14975/19).

⁹ Zaključci Vijeća o sljedećim koracima za bolje suzbijanje prijevarnih praksi u poljoprivredno-prehrambenom lancu i odvrćanje od njih (dok. 15154/19)

- (30) **NAGLAŠAVA** činjenicu da prijelaz na kružno gospodarstvo znatno doprinosi okolišnim i klimatskim ciljevima. Stoga **POZIVA** Komisiju da, u skladu sa sanitarnim pravilima i zakonodavstvom o otpadu, olakša ponovnu uporabu i recikliranje resursa koji se lokalno dobivaju iz prerađenog otpada, stajskoga gnoja ili nusproizvoda.
- (31) **ISTIČE** da će se budućom Uredbom o strateškim planovima u okviru ZPP-a i strateškim planovima u okviru ZPP-a država članica moći doprinijeti ozelenjivanju ZPP-a te time i postizanju nekih ciljeva predviđenih u strategiji „od polja do stola”. U tom pogledu **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** očekivanjima da će se budućim ZPP-om ojačati načelo supsidijarnosti i primjereno razmotriti razni nacionalni uvjeti i odgovarajuće procjene potreba država članica te **SA ZANIMANJEM IŠČEKUJE** predstojeće pravno neobvezujuće preporuke Komisije koje mogu poslužiti kao dodatne smjernice za izradu strateških planova.
- (32) **PODSJEĆA** na to da je stajalište Vijeća o tim instrumentima u procesu oblikovanja jer Vijeće i Europski parlament trenutačno pregovaraju o prijedlozima za ZPP nakon 2020.
- (33) **POZDRAVLJA** cilj EU-a koji se odnosi na poljoprivredna zemljišta u EU-u namijenjena ekološkoj poljoprivredi i znatan porast ekološke akvakulture. **UVIDA** da ekološka poljoprivreda može znatno doprinijeti održivim prehrambenim sustavima. **POZIVA** Komisiju da ujedno ocijeni druge moguće poljoprivredne modele koji mogu imati slične koristi za okoliš.
- (34) **POZIVA** Komisiju da s obzirom na ambiciozni cilj koji je predložila za razvoj ekološke poljoprivrede u EU-u do 2030., zajedno s državama članicama i dionicima nastavi s radom na najavljenom akcijskom planu za ekološku poljoprivredu. Tim je radom potrebno osigurati ravnotežu između ponude i potražnje. **POZIVA** Komisiju da promiče razmjenu iskustava među svim državama članicama i ubrza rad na sporazumima o istovjetnosti s trećim zemljama radi promicanja izvoza ekoloških proizvoda iz EU-a.

- (35) **ISTIČE** važnost održavanja i obnove plodnosti tla, kao i poljoprivrednih produktivnosti, kako bi se osigurala gospodarska, socijalna i okolišna održivost. **UVIDA** da prekomjerno opterećenje hranjivim tvarima koje proizlazi iz određenih poljoprivrednih praksi negativno utječe na ekosustave, klimu i bioraznolikost. **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** inicijativom Komisije da se uz pomno savjetovanje s državama članicama izradi plan upravljanja hranjivim tvarima. U tom pogledu **ISTIČE** potencijal recikliranja hranjivih tvari pri čemu se, na primjer, koriste mogućnosti koje pružaju digitalne tehnologije i precizna poljoprivreda.
- (36) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinim nastojanjima na promicanju učinkovitih sustava znanja i inovacija u poljoprivredi (AKIS), u koje su uključeni svi akteri prehrambenog lanca i relevantni dionici.
- (37) **ISTIČE** znatan potencijal ribarstva i akvakulture za proizvodnju hrane za održivu zdravu prehranu i hranu za životinje u EU-u te **UVAŽAVA** napredak postignut u smjeru prijelaza na održivo ribarstvo i akvakulturu u EU-u. Istodobno se pri radu u tom području treba usredotočiti na očuvanje održive ravnoteže prirodnih ribljih stokova, usvojiti pristup nulte tolerancije u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, boriti se protiv prelova i ograničiti negativan utjecaj na okoliš. **POZIVA** na očuvanje tradicionalnih i održivih praksi u akvakulturi i poboljšanje njihove konkurentnosti i otpornosti. **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** najavljenim preispitivanjem strateških smjernica EU-a za akvakulturu iz 2013.¹⁰
- (38) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinim planovima da revidira zakonodavstvo o materijalima koji dolaze u dodir s hranom kako bi se poboljšala sigurnost hrane i javno zdravlje. **POTIČE** Komisiju da, s obzirom na sve veće zahtjeve za kružnost, izradi usklađena pravila za posebne vrste materijala koji se upotrebljavaju u dodiru s hranom te da se pritom zajamči sigurnost hrane. Usto, kao zajednički zahtjev EU-a, **POZIVA** na izjavu o sukladnosti za sve materijale koji dolaze u dodir s hranom kako bi se dokumentirala sigurnost materijala, pružile relevantne informacije sljedećem korisniku u lancu opskrbe i poboljšala mogućnost recikliranja materijala koji dolaze u dodir s hranom.

¹⁰ COM/2013/0229: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0229&from=EN>

III. PROMICANJE ODRŽIVIH PRAKSI U PRERADI HRANE I PREHRAMBENOJ INDUSTRIJI

- (39) **SLAŽE SE** s Komisijom da je potrebno unaprijediti otpornost i održivost prehrambenih sustava na svim razinama, među ostalim na regionalnoj i lokalnoj razini.
- (40) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** boljom integracijom održivog razvoja u europsku politiku kvalitete. **POZIVA** Komisiju da ponovno potvrdi relevantnost i važnost europskih sustava kvalitete te da ojača zakonodavni okvir o oznakama zemljopisnog podrijetla.
- (41) **UVAŽAVA** ključnu ulogu prehrambene industrije i maloprodajnog sektora, koji bi trebali biti predvodnici u smanjivanju ekološkog otiska prehrambenih sustava. **POZDRAVLJA** najavu Komisije da će izraditi kodeks ponašanja EU-a i pripadajući okvir za praćenje.
- (42) **PODUPIRE KOMISIJU** u njezinoj predanosti olakšavanju zdravlja i održive prehrane. **NAGLAŠAVA** važnost promicanja izmjene sastava prehrambenih proizvoda u skladu sa smjernicama za zdravu i održivu prehranu (npr. za sol, šećer i zasićene masti). **SA ZANIMANJEM RAZMATRA** nastavak rasprava s ciljem uspostave prehrambenih profila kako bi se ograničila uporaba prehrambenih ili zdravstvenih tvrdnji u odnosu na hranu s visokim udjelom masti, šećera ili soli, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1924/2006 o prehranim i zdravstvenim tvrdnjama.
- (43) **POZDRAVLJA** činjenicu da Komisija nastoji pojačati doprinos programa EU-a za promicanje poljoprivrednih proizvoda održivoj proizvodnji i potrošnji, uključujući ekološke proizvode i proizvode u okviru programa kvalitete.

- (44) **PONOVNO POTVRĐUJE** predanost Vijeća cilju održivog razvoja 12.3 (prepoloviti globalno rasipanje hrane po glavi stanovnika na maloprodajnoj i potrošačkoj razini te smanjiti gubitak hrane u proizvodnim i opskrbnim lancima). Stoga **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinim prijedlogom za sprječavanje ili smanjenje gubitka i rasipanja hrane, posebno putem revizije pravila EU-a kako bi se spriječilo pogrešno tumačenje ili zlouporaba pri označivanju datuma. **PODSJEĆA** na obvezu Komisije iz Direktive 2008/98/EZ¹¹ (Okvirna direktiva EU-a o otpadu), kako je revidirana Direktivom (EU) 2018/851¹², da 2023., na osnovi podataka o kojima izvješćuju države članice i u skladu s utvrđenom zajedničkom metodologijom, razmotri je li izvedivo postaviti cilj smanjenja otpada od hrane koji diljem EU-a treba ostvariti do 2030.

IV. JAČANJE ULOGE POTROŠAČA

- (45) **ISTIČE** da označivanje hrane, tržišne prakse, određivanje cijena, olakšani pristup, kvaliteta hranjivih tvari, obrazovanje o prehrani i kampanje za podizanje svijesti imaju bitnu ulogu u podupiranju zdrave i održive prehrane. **SLAŽE SE** da se potrošačima mora olakšati zdrav i održiv odabir. S obzirom na to **ISTIČE** ulogu prikladnih i lako razumljivih informacija za potrošače kao sastavnog dijela poboljšanog prehrambenog okruženja. **NAGLAŠAVA** da u tom pogledu postoji potreba za uključivanjem uvida u vezi s ponašanjem u ta pitanja.
- (46) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinom namjerom da predstavi smjernice za održivu nabavu u pružanju ugostiteljskih usluga u ustanovama.
- (47) **PODRŽAVA KOMISIJU** u njezinu nastojanju da se suzbije porast kardiovaskularnih bolesti, prekomjerne tjelesne težine i pretilosti. **SLAŽE SE** s Komisijom da trenutačni obrasci potrošnje hrane moraju postati održiviji i sa zdravstvenog stajališta i iz perspektive zaštite okoliša.

¹¹ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

¹² Direktiva (EU) 2018/851 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu (SL L 150, 14.6.2018., str. 109.).

- (48) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** činjenicom da Komisija, vodeći računa o postojećim nacionalnim iskustvima, nastoji uspostaviti usklađeni znanstveno utemeljen sustav označivanja hranjivih vrijednosti na prednjoj strani ambalaže, te će predložiti usklađeni okvir za označivanje održive hrane.
- (49) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinom inicijativom za bolje označivanje podrijetla ili izvora za određene proizvode. **NAGLAŠAVA** potrebu za procjenom učinka uključujući, na primjer, koristi za potrošače i proizvođače te učinak usklađenog pristupa obveznim izjavama o podrijetlu ili izvoru na jedinstveno tržište.

V. PROMICANJE OPČESVJETSKOG PRIJELAZA

- (50) **UVIDA** važnost promicanja održivosti prehrambenih sustava na svjetskoj razini, poboljšanja konkurentnosti primarnih proizvođača u EU-u i osiguravanja jednakih uvjeta. **NAGLAŠAVA** da bi trgovinska politika EU-a trebala doprinijeti unapređivanju suradnje s trećim zemljama te da bi se njome trebalo nastojati da treće zemlje preuzmu ambiciozne obveze u ključnim područjima kao što su provedba Pariškog sporazuma, očuvanje i zaštita bioraznolikosti i održivih prehrambenih sustava, uključujući zdravlje bilja te zdravlje i dobrobit životinja, kao i održiva uporaba pesticida i antimikrobnih sredstava, uz istodobno osiguravanje njihove učinkovite provedbe.
- (51) **PREPOZNAJE** sporazume o slobodnoj trgovini kao jedan od načina promicanja standarda EU-a i podizanja standarda na svjetskoj razini. **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** time što će EU nastojati osigurati ambiciozno poglavlje o održivosti u svim svojim bilateralnim trgovinskim sporazumima te time što će osigurati njegovu potpunu provedbu, među ostalim djelovanjem glavnog službenika EU-a za nadzor provedbe trgovinskih pravila. **TRAŽI** od Komisije da provede procjene učinka za te sporazume kako bi njihovi rezultati bili dostupni znatno prije završne faze pregovora o trgovinskom sporazumu.
- (52) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** Komisijinom namjerom da preispita uvozna odstupanja za pesticide i uzme u obzir okolišne aspekte pri procjeni zahtjeva za uvozna odstupanja u skladu sa standardima i obvezama WTO-a.

- (53) **ISTIČE** veliku važnost međunarodne suradnje i trgovinske politike EU-a u vezi s uvezenom hranom i hranom za životinje. S obzirom na to **PODSJEĆA** da uvezena hrana i hrana za životinje mora biti u potpunosti u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a.
- (54) **PODRŽAVA** Komisijin prijedlog za smanjenje krčenja i propadanja šuma na svjetskoj razini. **POZDRAVLJA** Komisijinu namjeru da 2021. predstavi zakonodavni prijedlog i druge mjere kojima se izbjegava ili smanjuje na najmanju mjeru stavljanje na tržište EU-a proizvoda povezanih s krčenjem ili propadanjem šuma.
- (55) **UVIDA** važnu ulogu uvoza u ugljičnom otisku i otisku na bioraznolikost prehrambenog sustava EU-a te poziva Europsku komisiju da predloži odgovarajuće mjere za smanjenje utjecaja uvoza, poštujući pritom međunarodna pravila.
- (56) **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** činjenicom da Komisija surađuje s partnerskim zemljama u zaustavljanju krčenja šuma i promicanju održivog gospodarenja šumama kao i u održivom upravljanju korištenjem zemljišta.
- (57) **SLAŽE SE** da bi EU trebao promicati općesvjetski prijelaz na održive prehrambene sustave u međunarodnim tijelima za normizaciju, relevantnim multilateralnim forumima i na međunarodnim događanjima kao što je UN-ov sastanak na vrhu o prehrambenim sustavima 2021. **POZIVA** Komisiju da promiče uspostavu programa pravedne proizvodnje i okolišnog certificiranja. **NAGLAŠAVA** važnost suradnje na svjetskoj razini u borbi protiv antimikrobne otpornosti.
- (58) **PONOVNO POTVRĐUJE** predanost EU-a suradnji na svjetskoj razini u području održivih prehrambenih sustava uz dužno poštovanje različitih izazova diljem svijeta te **POTIČE** uključivanje održivih prehrambenih sustava kao cilja vanjskih politika EU-a i uključivanje posebnih poglavlja o održivim prehrambenim sustavima u sve nove saveze i sporazume sa svim partnerima. **PONOVNO POTVRĐUJE** važnost potpore EU-a održivom ruralnom razvoju u Africi i u tom pogledu **PODSJEĆA** na izjavu s treće konferencije ministara poljoprivrede Afričke unije i Europske unije¹³.

¹³ Izjava i plan djelovanja doneseni na trećoj konferenciji ministara poljoprivrede Afričke unije i Europske unije 21. lipnja 2019. u Rimu (dok. 12072/19).

(59) **NAPOMINJE** da je pandemija bolesti COVID-19 ukazala koliko je važna povezanost zdravlja životinja i ljudi, prehrane i hrane, pristupa sigurnoj vodi za piće i higijeni, kao i njihova veza s promjenama okoliša i klimatskim promjenama (pristup „Jedno zdravlje”). **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** postojećom suradnjom takozvanih trostranih međunarodnih organizacija (OIE, WHO i FAO) u tom području te **ODLUČNO POTIČE** njezino jačanje i proširenje na međunarodne organizacije koje su nadležne u polju bioraznolikosti i zaštite okoliša, radi boljeg razumijevanja, kontrole i sprječavanja trenutačnih i budućih pandemija.
